

Rapport

Datum: 10 augustus 2006
Rapportnummer: 2006/276

Klacht

Verzoeker klaagt over de wijze waarop het regionale politiekorps Gelderland-Zuid heeft gehandeld naar aanleiding van zijn aangifte van diefstal van geluidsapparatuur uit zijn bedrijf van juni 2000. Hij klaagt er met name over dat de politie zijn aangifte slechts heeft vermeld in een mutatie in het dag- en nachtrapport.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoekers bedrijf dreigde in 2000 failliet te gaan wegens een openstaande debiteurenpost van meer dan 1 miljoen gulden. Verzoeker, K., kwam met zijn zakelijk partner G. overeen dat G. geluidsapparatuur ter waarde van 160.000 gulden zou overnemen. G. zou daarvoor in eerste instantie 117.500 gulden (inclusief BTW) betalen. G. betaalde K. 17.500 gulden en gebruikte en verhuurde de apparatuur. De apparatuur werd na gebruik opgeslagen in het bedrijfspand van het bedrijf van K.

Na onenigheid tussen K. en G. over de (verdere) betaling/financiering van de apparatuur, heeft K. de sleutel van het bedrijfspand bij G. ingenomen. K. had G. hierbij laten weten dat G. de apparatuur niet meer mocht gebruiken. Hierop wilde G. de betaalde 17.500 terug ontvangen van K. Over deze betaling ontstond eveneens onenigheid tussen K. en G.

2. Op 8 juni 2000 meldde verzoeker, K., bij het regionale politiekorps Gelderland-Zuid dat in zijn bedrijfspand was ingebroken. Naar aanleiding van de komst ter plaatse maakte de politie een mutatie in het dag- en nachtrapport waarin onder meer is vermeld:

"(...) K. werkte samen met ene G. Ze hadden een loods (...) gehuurd en hierin stond geluidsapparatuur opgesteld voor de verhuur. Nu was afgelopen maandag de samenwerking verbroken en mocht G. niet meer in de loods komen om spullen hieruit te halen. Dit was vanmiddag toch gebeurd, echter G. had geen sleutel van het hangslot. Echter is G. toch binnen geweest en heeft daartoe een ruit uit de sponning verwijderd en het hangslot doorgeknipt. Tevens had hij er een nieuw hangslot opgehangen zodat K. er niet meer binnen kon komen. Tevens had G. nogal wat spullen uit de loods weggehaald. Volgens K. had hij hier geen recht op. K. gaf aan dat een advocaat nogal duur was en daarom wilde hij ons hiervoor spannen. Hem toch verwezen naar een advocaat omdat om een zakelijk geschil gaat."

3. In een mutatie in het dag- en nachtrapport van 9 juni 2000 vermeldde politieambtenaar L. van de regiopolitie Gelderland-Zuid:

"Belde G. naar het bureau met het verhaal dat hij zich gister moest melden bij het politiebureau. (...) Nu blijkt dus dat K. heeft opgebeld met het verhaal dat hij aangifte had

gedaan bij de politie en dat G. zich moest melden omdat er tegen hem aangifte was gedaan. Nou bij nakijken in de computer bleek het dus iets anders te zijn gegaan. Dit doorgegeven aan G. en hij wist eigenlijk wel dat het via de advocaat geregeld moest worden. Maar hij heeft in ieder geval zijn beste kant laten zien !!"

4. Politieambtenaar L. deelde in een mutatie in het dag- en nachtrapport van 10 juni 2000 onder meer mee:

"Kwam G. naar het bureau op mijn verzoek. Hij had een nota bij zich waarin stond dat hij voor 1 ton de geluidsapparatuur zou overnemen van K., bij deze nota komt nog BTW van 17.500,- Nu is het zo dat deze btw wel betaald is maar de ton niet en nu zegt G. dat hij dan recht heeft op spullen twv deze btw. Nou al met al zijn we nog niets wijzer geworden van dit verhaal totdat

S. werkzaam als directeur bij de X te Breda. (hier zijn de goederen gehaald en gedeeltelijk betaald door K.) De goederen die nu in het bezit zijn bij G. zijn dus nog niet helemaal afbetaald door K. (dus ook geen eigenaar)

Hij vertelde dat er op dinsdag 13 juni 2000 om 20.00 uur een gesprek is gepland met G., K. en diverse advocaten en S. Het moet dan zo uitkomen dat alles wordt vastgelegd en uitgepraat en dat eventueel de twee aangiften (staan nog op klad) worden ingetrokken.

Nou afgesproken dat ik dit ook allemaal op papier krijg en dat er nog contact wordt opgenomen met mij.

Ik wacht op de faxen en op het verlossend (laatste) woord."

5. In de mutatie in het dag- en nachtrapport van 19 juni 2000 vermeldde politieambtenaar L. onder meer:

"Dinsdagavond (13-06-00) om 20.00 uur is er een gesprek geweest met K, de leverancier, G. en zijn advocaat.

Nou de laatste afspraak/nieuws is dat de helft van het verlies door K. en G. samen wordt betaald.

dus de helft van FL 17.500, -. G. is nog steeds in het bezit van de spullen van K. (? of toch ook weer niet)

(...)

G. had ten tijde van de diefstal (?) het recht om in het pand aanwezig te zijn. Was allemaal onderling geregeld, de huur werd samen betaald en men had afgesproken dat iedereen er dan ook bij mag."

6. In de mutatie in het dag- en nachtrapport van 3 november 2000 deelde politieambtenaar L. onder meer mee:

"Belde K. naar het bureau met het verbaal dat hij zijn spullen nu eindelijk eens terug wilde van G. Hem na 10 minuten kunnen duidelijk maken dat het civiel is en dat hij niet bij ons moet zijn, maar bij zijn advocaat. (...) Hem verteld dat wij niets doen en kunnen doen in een civiele zaak.

Nou hij vond het niet nodig om zoveel geld uit te geven aan een advocaat, het hierbij gelaten, want wij doen ook niets."

7. Verzoekers bedrijf ging failliet.

I. Ten aanzien van de vermelding van de aangifte

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt over de wijze waarop het regionale politiekorps Gelderland-Zuid heeft gehandeld naar aanleiding van zijn aangifte van diefstal van geluidsapparatuur uit zijn bedrijf van juni 2000. Hij klaagt er met name over dat de politie zijn aangifte slechts heeft vermeld in een mutatie in het dag- en nachtrapport. Hij stelt zich op het standpunt dat de politie ten onrechte hem heeft laten weten dat het een civielrechtelijke zaak betrof zodat geen aangifte kon worden gedaan van diefstal van de apparatuur. Hij had de verwachting dat de aangifte zou worden opgenomen omdat hij op verzoek van de politie facturen moest overleggen waaruit bleek dat hij de eigenaar was van de apparatuur.

Pas na afwikkeling van het faillissement van zijn bedrijf, viereneenhalf jaar later, kwam verzoeker er achter dat de politie van deze gebeurtenis slechts een mutatie in het dag- en nachtrapport had opgemaakt.

2. De korpsbeheerder deelde mee dat K. en G. een zakelijk geschil hadden. Politieambtenaar L. heeft aantekeningen gemaakt ten behoeve van het opmaken van een aangifte. Vanwege de context van de melding is K. gevraagd om bewijs van eigendom van de apparatuur. K. heeft facturen overgelegd, maar niet bewezen de eigenaar te zijn van de apparatuur, aldus de korpsbeheerder. K. heeft alleen aangetoond dat de goederen afkomstig waren van X. Betaling kon echter niet worden vastgesteld. Uit navraag bij de directeur van X bleek dat de goederen, op de BTW na, niet waren betaald.

Uit diverse contacten van L. met K. en G. is duidelijk geworden dat er sprake was van een zakelijk geschil, waarbij al advocaten waren ingeschakeld. De korpsbeheerder liet weten dat beiden is meegedeeld dat strafrecht niet gaat over civielrechtelijke kwesties en dat geen proces-verbaal van aangifte zou worden opgemaakt. Ook K. kon zich hierin vinden, aldus de korpsbeheerder.

Voorts was onduidelijk of sprake was van een strafbaar feit. K. heeft niet kunnen aantonen eigenaar te zijn van de goederen. Voorts was er geen zichtbare braakschade. Een ruit zou uit de sponning zijn gehaald, maar weer direct zijn teruggezet en ook een hangslot zou zijn doorgeknipt, maar direct zijn vervangen. Ook zou G. rechtmatig toegang hebben gehad tot de bedrijfsruimte omdat hij samen met K. de loods huurde van een derde, aldus de korpsbeheerder.

De korpsbeheerder deelde mee dat geen overleg was geweest met het Openbaar Ministerie over de melding van K. omdat het een civielrechtelijke kwestie had betroffen.

Voorts bleek uit de gegevens die in de mutatie in het dag- en nachtrapport waren vastgelegd dat G. had verklaard recht te hebben op de geluidsapparatuur, dat hij ze gedeeltelijk had betaald en de apparatuur in zijn bezit had.

De korpsbeheerder was van oordeel dat op goede gronden is besloten geen proces-verbaal van aangifte op te maken en af te zien van een opsporingsonderzoek. Zij was van mening dat de klacht ongegrond diende te worden verklaard.

Beoordeling

3. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. Artikel 161 van het Wetboek van Strafvordering (Sv) geeft een ieder die kennis draagt van een strafbaar feit de bevoegdheid daarvan aangifte te doen (zie Achtergrond, onder A.). Op grond van artikel 163 Sv zijn opsporingsambtenaren verplicht om een aangifte van een strafbaar feit op te nemen (zie Achtergrond, onder A.). Deze plicht tot het opnemen van de aangifte staat los van de vraag of aan die aangifte verder vervolg zal worden gegeven. Twijfel bij de betrokken opsporingsambtenaar over de vraag of al dan niet sprake is van een strafbaar feit mag er niet aan in de weg staan dat hij gevolg geeft aan zijn wettelijke plicht tot het opnemen van een aangifte. In het geval van dergelijke twijfel dient hij het over te laten aan de officier van justitie om ter zake een standpunt te bepalen en dat kenbaar te maken aan de persoon die aangifte deed. Gelet hierop, acht de Nationale ombudsman weinig ruimte aanwezig voor een uitzondering op de verplichting om zo'n aangifte op te nemen. Dit heeft te maken met het feit dat toetsing door de voor opsporing verantwoordelijke instantie, het Openbaar Ministerie, bij voorbaat onmogelijk is als gebeurtenissen die mogelijk voor een strafrechtelijke afdoening in aanmerking komen, niet in een aangifte worden opgenomen. Een uitzondering op het voorgaande kan alleen worden aangenomen in het geval dat al op voorhand, zonder enig verder onderzoek, en zonder de minste twijfel, kan worden vastgesteld dat de gedraging of gebeurtenis die ter kennis van de politie wordt gebracht niet is te kwalificeren als een strafbaar feit.

4. Het staat vast dat verzoeker aangifte heeft willen doen van diefstal (door middel van braak, zie Achtergrond, onder B.) van geluidsapparatuur uit zijn bedrijfspand. Daarbij bleek

dat verzoeker een zakelijk geschil had met G. betreffende het gebruik en de betaling van deze apparatuur.

5. In dit geval liet verzoeker de politie weten dat G. geluidsapparatuur uit het bedrijf had gestolen. Niet valt in te zien waarom verzoeker diende aan te tonen dat de betreffende goederen zijn eigendom waren. Een ieder die kennis draagt van een begaan strafbaar feit is immers bevoegd daarvan aangifte te doen (zie Achtergrond, onder A.). Tevens bepaalt de delictsomschrijving van diefstal dat het goed geheel of gedeeltelijk aan een ander dan de dader dient toe te behoren (zie Achtergrond, onder B.). Hoe dan ook, er kan niet op voorhand van uit worden gegaan dat geen sprake was van een strafbaar feit.

Indien onduidelijk is of sprake is van een strafbaar feit, dient de politie in beginsel toch een aangifte op te nemen, gelet op de wettelijke plicht daartoe. In een dergelijk geval dient de politie het over te laten aan de officier van justitie om ter zake een standpunt te bepalen en dat kenbaar te maken aan de persoon die aangifte deed. In dit geval had de politie er ook voor kunnen kiezen om direct al contact met het Openbaar Ministerie op te nemen. Indien het Openbaar Ministerie van mening zou zijn geweest dat geen sprake was van een strafbaar feit en dat dus geen aangifte hoefde te worden opgenomen, had de politie verzoeker daarover kunnen informeren en hem erop kunnen wijzen dat hij bij de officier van justitie alsnog een verzoek om aangifte kon indienen.

Voorts kan de korpsbeheerder niet worden gevolgd in haar stelling dat het ontbreken van braakschade eveneens een reden is om de aangifte niet op te nemen. De Nationale ombudsman is van oordeel dat onder deze omstandigheden er immers nog steeds sprake kan zijn van een mogelijke diefstal. Ten slotte hoeft het rechtmatig toegang hebben tot de ruimte waarin de goederen aanwezig waren hieraan eveneens niet in de weg te staan.

Door de aangifte niet op te nemen dan wel geen overleg met het Openbaar Ministerie te voeren, heeft de politie gehandeld in strijd met het beginsel van fair play. Hierbij wordt nog opgemerkt dat in de overgelegde mutaties onvoldoende aanknopingspunten zijn te vinden voor de stelling van de korpsbeheerder dat verzoeker akkoord zou zijn gegaan met het niet opnemen van een proces-verbaal van aangifte.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid, is gegrond, wegens strijd met het beginsel van fair play.

Onderzoek

Op 8 juli 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer K. te Leerdam, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid (de burgemeester van Nijmegen), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Arnhem over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De genoemde hoofdofficier van justitie maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen het regionale politiekorps Gelderland-Zuid en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd de korpsbeheerder een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag aan te vullen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 7 juli 2005;

Het standpunt van de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid van 11 oktober 2005, met als bijlagen mutaties in het dag- en nachtrapport;

Reacties van verzoeker van 6 november 2005 en van 15 december 2005;

Reactie van de korpsbeheerder van 22 december 2005;

Reacties van verzoeker van 13 januari 2006 en van 5 februari 2006.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

A. Wetboek van Strafvordering

1. Artikel 161

"Ieder die kennis draagt van een begaan strafbaar feit is bevoegd daarvan aangifte of klachte te doen."

2. Artikel 163, vijfde lid

"Tot het ontvangen van de aangiften bedoeld in de artikelen 160 en 161, zijn de opsporingsambtenaren, en tot het ontvangen van de aangiften bedoeld in artikel 162, de daarbij genoemde ambtenaren verplicht."

B. Wetboek van strafrecht

1. Artikel 310

"Hij die enig goed dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort wegneemt, met het oogmerk om het zich wederrechtelijk toe te eigenen, wordt, als schuldig aan diefstal, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vierde categorie."

2. Artikel 311 (geldend ten tijde van de gebeurtenis)

"1. Met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vierde categorie wordt gestraft:

1°. diefstal van vee uit de weide;

2°. diefstal bij gelegenheid van brand, ontploffing, watersnood, schipbreuk, stranding, spoorwegongeval, oproer, mouterij of oorlogsnood;

3°. diefstal gedurende de voor de nachtrust bestemde tijd, in een woning of op een besloten erf waarop een woning staat, door iemand die zich aldaar buiten weten of tegen de wil van de rechthebbende bevindt;

4°. diefstal door twee of meer verenigde personen;

5°. diefstal waarbij de schuldige zich de toegang tot de plaats van het misdrijf heeft verschaft of het weg te nemen goed onder zijn bereik heeft gebracht door middel van braak, verbreking of inklimming, van valse sleutels, van een valse order of een vals kostuum;

2. Indien de onder 3° omschreven diefstal vergezeld gaat van een der in onder 4° en 5° vermelde omstandigheden, wordt gevangenisstraf van ten hoogste negen jaren of geldboete van de vijfde categorie opgelegd."